

Handlingsplan mot mobbing og antisosial atferd

1. HVA ER MOBBING?

Definisjon av mobbing: med mobbing eller plaging forstår vi psykisk og/eller fysisk vold rettet mot et offer utført av enkeltpersoner eller grupper. Mobbing forutsetter et ujevnt styrkeforhold mellom offer og plager, og at episodene gjentas over tid. (Erling Roland)

God skole definerer mobbing som: **Mobbing** er "gjentatt negativ eller "ondsinnnet" atferd fra en eller flere rettet mot en elev som har vansker for å forsvare seg. Gjentatt erting på en ubehagelig og sårende måte er også **mobbing**". Atferden må finne sted 2 eller 3 ganger i måneden eller oftere for å defineres som **mobbing**.

Hva er en negativ handling?

- En negativ handling er noe en gjør med hensikt for å skade en annen. Det kan være ord, som når man truer, håner eller sier stygge ting som den andre ikke liker å høre. Det kan også være det usagte; minespill, sukk, grimaser, blikk, taushet, ekskludering/det å bli oversett.

- Det kan være håndfast, når en person slår, skubber, sparker, klyper eller holder noen fast mot hans eller hennes vilje.

- En annen form for mobbing er den indirekte - offeret blir fryst ut av kameratflokket, det blir satt ut rykter og bakvaskelser som gjør det vanskelig å få venner igjen. Da går det på selvtilliten løs.

2. MÅLSETNING

Kvalavåg Montessoriskole har som mål å arbeide kontinuerlig for å skape et POSITIVT SKOLEMILJØ for alle skolens barn og voksne.

- Skolen skal ved forebyggende tiltak forhindre at barn blir utsatt for mobbing.
- Skolen skal ha rutiner som avdekker at mobbing foregår.
- Skolen skal følge opp mobber og mobbeoffer.
- Skolen skal sette inn tiltak
- Skolens rutiner skal sikre god dokumentasjon og best mulig samarbeid med foreldre i mobbesaker.

3. LOVVERK

Opplæringsloven kapittel 9a, ELEVENES FYSISKE OG PSYKOSOSIALE SKOLEMILJØ, gjelder fra 1. april 2003 med revisjon gjeldende fra august 2017. (hentet fra lovdata 11.8.2017)

§ 9 A-3 Nulltoleranse og systematisk arbeid

Skolen skal ha nulltoleranse mot krenking som mobbing, vald, diskriminering og trakassering.

Skolen skal arbeide kontinuerleg og systematisk for å fremje helsa, miljøet og tryggleiken til elevane, slik at krava i eller i medhald av kapitlet blir oppfylte. Rektor har ansvaret for at dette blir gjort.

§ 9 A-4 Aktivitetsplikt for å sikre at elevar har eit trygt og godt psykososialt skolemiljø

Alle som arbeider på skolen, skal følgje med på om elevane har eit trygt og godt skolemiljø, og gripe inn mot krenking som mobbing, vald, diskriminering og trakassering dersom det er mogleg.

Alle som arbeider på skolen, skal varsle rektor dersom dei får mistanke om eller kjennskap til at ein elev ikkje har eit trygt og godt skolemiljø. Rektor skal varsle skoleeigaren i alvorlege tilfelle.

Ved mistanke om eller kjennskap til at ein elev ikkje har eit trygt og godt skolemiljø, skal skolen snarast undersøkje saka.

Når ein elev seier at skolemiljøet ikkje er trygt og godt, skal skolen så langt det finst eigna tiltak sørgje for at eleven får eit trygt og godt skolemiljø. Det same gjeld når ei undersøking viser at ein elev ikkje har eit trygt og godt skolemiljø.

Skolen skal sørgje for at involverte elevar blir høyrde. Kva som er best for elevane, skal vere eit grunnleggjande omsyn i skolen sitt arbeid.

Skolen skal lage ein skriftleg plan når det skal gjerast tiltak i ei sak. I planen skal det stå

- a) kva problem tiltaka skal løyse
- b) kva tiltak skolen har planlagt
- c) når tiltaka skal gjennomførast
- d) kven som er ansvarleg for gjennomføringa av tiltaka
- e) når tiltaka skal evaluerast.

Skolen skal dokumentere kva som blir gjort for å oppfylle aktivitetsplikta etter første til femte ledd.

§ 9 A-5 Skjerpa aktivitetsplikt dersom ein som arbeider på skolen, krenkjer ein elev

Dersom ein som arbeider på skolen, får mistanke om eller kjennskap til at ein annan som arbeider på skolen, utset ein elev for krenking som mobbing, vald, diskriminering og trakassering, skal vedkommande straks varsle rektor. Rektor skal varsle skoleeigaren. Dersom det er ein i leiinga ved skolen som står bak krenkinga, skal skoleeigaren varslast direkte av den som fekk mistanke om eller kjennskap til krenkinga. Undersøking og tiltak etter § 9 A-4 tredje og fjerde ledd skal setjast i verk straks.

4. MÅLET MED HANDLINGSPLANEN

Iverksatte og planlagte tiltak skal synleggjøres og struktureres i form av et dokument som skal være tilgjengelig for både elever, lærere og foresatte.

Nye strategier og rutiner skal tilføyes for å kunne forebygge og avdekke mobbing tidligst mulig, for på den måten å sikre elevene en trygg og god skolehverdag.

Vi vil synleggjøre skolens nulltoleranse mot mobbing.

Vi vil ha et optimalt læringsmiljø, både faglig og sosialt.

I skrivende stund er resultatet fra Elevundersøkelsen i regi av Utdanningsdirektoratet offentliggjort. Den viser at en av fire unge blir mobbet, og at mange ikke melder fra når medelever plages. Ved vår skole er forholdene rimelig små og oversiktlige. Dette kan fort bli en falsk trygghet, fordi vi hele tida tror vi har oversikten, derfor har vi et håp om at denne handlingsplanen skal bli et verktøy for både å forebygge og bekjempe negativ handling.

” Hvis man klarer å etablere et godt læringsmiljø, med tydelige regler og klare verdier - og der lærer og elev har et godt forhold, vil mobbing reduseres på sikt.”

Thomas Nordahl, skoleforsker, 2006

5. FOREBYGGENDE TILTAK

Kvalavåg Montessoriskole har i dag følgende tiltak av forebyggende karakter:

Hva	Gjennomføring	Annet
Ordensregler for skolen generelt, og trivselsregler i	Systematisk gjennomgang av generelle ordensregler	

klassene (se vedlegg).	to ganger i året. Trivselsreglene i klassene gjennomgås hver 4. - 5. uke.	
Inspeksjon med tre voksne i utetida.	Hver dag fra 08 - 08.30, 12 - 13 og 14.30 - 14.45	Det er viktig at alle møter til oppsatt tid.
Jevnlige samtaler klassevis med fokus på oppførsel og holdninger.	En gang pr måned.	Det er viktig at det er læreren som styrer disse samtalene.
Filosofiske samtaler med elevene.	I forbindelse med krle, eller der det er naturlig / nødvendig med denne typen samtaler.	Temaet er ofte etiske dilemma i forbindelse med respekt, toleranse og samvittighet.
Utviklingsamtaler som en del av årskalenderen	En samtale før - , og en samtale etter jul.	Kontaktlærer invitere i god tid.
Uteskole for alle gruppene.	Ingen fastsatt dag, men etterstreber 1 dag i uka.	Elevene utfordres i det å hjelpe, - vente, - og ta hensyn til hverandre.
"Harmoni og høflighets-øvelser" (Maria Montessori)	Hele skoleåret, som en del av skolens filosofi. Et eget tema første uka i et nytt skoleår.	Fokus på oppførsel og respekt, for eksempel håndhilsning på læreren om morgenen.
Besøk av helsesøster	En dag i måneden.	Helsesøster er tilgjengelig for den/de som har behov for å snakke om noe som opptar dem.

6. TILTAK VED MISTANKE OM MOBBING

Hva gjøres:	Hvem er ansvarlig:	Annet:
Ta kontakt med hjemmet	Kontaktlærer eller rektor	
Nøye observasjon og dokumentasjon	Alle ansatte	
Ta opp med aktuell kollega	Den som har observer og dokumenter.	

Samtale med den/de som blir mobbet	Kontaktlærer	Skriv referat som skal arkiveres i de berørte parters mapper.
Samtale med den/de som utfører mobbing		Skriv referat som skal arkiveres i de berørte parters mapper.
Ta opp på team	Kontaktlærer	
Samtale generelt i klassen	Kontaktlærer	Fokus på skoleregler

7. TILTAK VED MOBBING

7.1 Ved mindre alvorlige mobbesaker

Saksgang:

1. Ta affære på stedet. Marker at dette ikke godtas. Ikke diskuter!
2. Bruk nulltoleranse. Vurder å kontakte foreldrene.
3. Oppfølging av både plager og offer.
4. Hold foreldrene orientert.
5. Informer rektor dersom det er nødvendig

7.2 Alvorlige mobbesaker

Hva	Hvem er ansvarlig	Annet
Grip inn og stopp situasjonen.	Alle ansatte	Disse fire første punktene er "akutt" / i situasjonen, og det skal skrives rapport i etterkant av hendelsen, som skal arkiveres i de berørte parters mapper
Gjør greie for hva du har sett/vet. Skill adferd og person.	Alle ansatte	
Ikke åpne for argumentasjon.	Alle ansatte	
Skjerm den som blir mobbet.	Alle ansatte	
Samtale med den som blir mobbet.	Alle ansatte	Skriv referat som skal arkiveres i de berørte parters mapper.
Samtale med den /de som mobber en og en. Tydeliggjør at vi ikke aksepterer oppførselen.	Alle ansatte	NB! Viktig å splitte de som mobber før samtalen!

Kontakt med hjemmet(hjemmene) samme dag.	Kontaktlærer eller rektor	”Dette er det vi vet så langt, vi tar kontakt igjen så fort vi kan” - dette er noe av det som må sies i samtale med hjemmet.
Enkeltvedtak	Rektor	Sendes foreldre/foresatte
Oppfølgingssamtaler med begge parter hver for seg.	Kontaktlærer eller rektor	Det skal gå maksimalt tre dager fra hendelse til første oppfølgingssamtale.
Er forholdene ikke bedret etter oppfølgingssamtaler, sammenkalles til et møte med foreldrene (til den / de som mobber, hver for seg)	Kontaktlærer eller rektor	Referat fra møtet
Ta evt. kontakt med ressursteam/ PPT / helsesøster	Rektor	
Mobbet elev / elevens foreldre må umiddelbart gi skolen beskjed ved nye forsøk på mobbing.	Elev og foreldre. Kontaktlærer og rektor har ansvar for å opplyse om / understreke dette.	

Hvis mobbing ikke opphører, følger vi skolens generelle ordensregler som sier at det ved alvorlige tilfeller resulterer i bortvisning fra skolen.

Alle ansatte har et felles ansvar for innføring, tydeliggjøring og håndhevelse av denne handlingsplanen.

Vi vil også at elevene selv er aktive i forhold til å avdekke mobbing. Dette innebærer at dersom en elev opplever mobbing, bør hun/han fortelle om dette til en eller flere av skolens ansatte, og snakke med foreldrene sine.

Rektor har ansvaret for en jevnlig evaluering av handlingsplanen (vår og høst), og på grunnlag av dette gjøre redigeringer om nødvendig.

Handlingsplanen vil inngå som et eget kapittel i skolens internkontroll, og blir i tillegg lagt ut på skolens hjemmesider.